

BIULETYN BIAŁSKOPODLASKIEJ IZBY ROLNICZEJ

Miesięcznik Białskopodlaskiej Izby Rolniczej

WALNE ZGROMADZENIE BIR

6 kwietnia odbyło się Walne Zgromadzenie Delegatów Białskopodlaskiej Izby Rolniczej. Posiedzenie złożone było z dwóch części. W pierwszej głos zabierali zaproszeni goście, wśród których znaleźli się: parlamentarzyści: Józef Bergier, Lech Nikolski, Franciszek Jerzy Stefaniuk; Wicewojewoda Białskopodlaski, Adam Wilczewski, Przewodniczący Sejmiku Samorządowego, Tadeusz Łazowski, Dyrektor Biura Krajowej Rady Izb Rolniczych Kazimierz Jakubiak oraz dyrektorzy instytucji funkcjonujących w otoczeniu rolnictwa.

Korzystając z okazji obecności posłów Delegaci izby prezentowali główne problemy rolnictwa licząc, że recepta na nie znajdzie się w pracach parlamentu w postaci ustaw przyjaznych rolnictwu. Wśród poruszanych kwestii znalazły się sprawy związane z: przygotowaniem Polski do wejścia do UE, dostępnością kredytów preferencyjnych oraz dochodowością gospodarstw. Delegat z Rokitna pan Andrzej Ciesielczuk, na przykładzie spirytusu przedstawił kalkulację z której wynikało, że rolnik, w łańcuchu produkcji od surowca do produktu finalnego otrzymuje znikomy procent ceny uzyskiwanej za towar finalny na rynku. Ponadto postulowano by oprócz tworzenia lepszego prawa, egzekwować to, które obowiązuje obecnie. Posługując się przykładem ustawy o Agencji Rynku Rolnego Delegat Henryk Czech mówił, że wystarczy skutecznie realizować zapisy ustawy by interwencje na rynku były odczuwalne dla kieszeni rolnika.

dokończenie na stronie 2

Delegat BIR, Andrzej Ciesielczuk zgłasza wnioski pod adresem parlamentarzystów

W NUMERZE:

■ **WALNE
ZGROMADZENIE BIR**

■ **KOLEJNA EDYCJA
KONKURSU
ZŁOTA WIECHA**

■ **PROGNOZA CEN
RYNKOWYCH ZBÓŻ
I ŻYWCA WIEPRZOWEGO**

■ **CZY NALEŻY
BAĆ SIĘ
UNII EUROPEJSKIEJ ?**

■ **PLANUJEMY
DZIAŁALNOŚĆ NASZEJ
GRUPY**

■ **NOWE ZASADY
UDZIELANIA KREDYTÓW
PREFERENCYJNYCH**

■ **PRAWNIK RADZI**

Biuletyn Białskopodlaskiej Izby Rolniczej
Biuro Izby: 21-500 Biała Podlaska, ul. Brzeska 41
Tel. (083) 3420032, 3443014; Fax. (083) 3420032

dokończenie ze strony 1

Odnosząc się do spraw poruszanych przez delegatów goście w swoich wystąpieniach prezentowali swoje opinie w w/w sprawach. Niestety pojawiającą się często kwestią był brak środków budżetowych na rolnictwo. I rzeczywiście, redukcja o ok. 25% budżetu na rolnictwo w stosunku do ubiegłego roku spowodowała drastyczne ograniczenie ilości dostępnych kredytów oraz możliwości interwencji na rynku rolnym.

Miejmy nadzieję, że nasi parlamentarzyści zapoznając się na Walnym z opiniami podlaskich rolników będą zabiegali o uruchomienie dodatkowych pieniędzy na rolnictwo z rezerw państwowych oraz, że w budżecie państwa na 1999r. nastąpi znaczny wzrost wydatków państwa w sferze rolnictwa.

Podczas Walnego Zgromadzenia podjęto szereg uchwał. Udzielono absolutorium Zarządowi Izby oraz przyjęto sprawozdanie z działalności za 1997 r. Walne wyraziło zgodę na przystąpienie do Porozumienia „Lubelszczyzna”, w którego skład wchodzi Izby Rolnicze z terenu dawnego woj. lubelskiego. Przyjęto także w drodze uchwały sposób wynagradzania Zarządu i delegatów BIR za udział w pracach izby.

W drugiej części obrad zajęto się sprawą podziału środków budżetowych izby. Pozycją, nad którą najgoręcej dyskutowano były środki inwestycyjne. Padło szereg propozycji ich wydatkowania. Jedną z nich to dofinansowanie budowy ośrodka dydaktyczno-szkoleniowego przy ODR w Grabanowie, o co zwrócił się do Izby, Wojewoda Białkopodlaski, pan Marek Czarnecki. Część Delegatów była temu przeciwna uważając, że pieniądze należy przeznaczyć na zakup urządzeń, które skierowane byłyby w teren. Jako przykład można tu wymienić aparaty do badania mięsności trzody czy urządzenia do atestacji opryskiwaczy, co jest szczególnie ważne gdyż od nowego roku wchodzi w życie przepisy prawne wymuszające posiadanie atestu na opryskiwacz.

Niestety z uwagi na późną porę nie udało się rozstrzygnąć wszystkich kwestii związanych z budżetem BIR na 1998 r. Obrady zamknięto i postanowiono by projekt budżetu jeszcze raz był przedmiotem prac Zarządu i Komisji Budżetowej BIR.

Zarząd Izby prowadzi obrady Walnego Zgromadzenia

Z PRAC BIALSKOPODLASKIEJ IZBY ROLNICZEJ

POSIEDZENIA ZARZĄDU BIR

20 kwiecień 1998 r.

■ Zarząd na posiedzeniu zajmował się wnioskami i postulatami zgłoszonymi przez delegatów Izby podczas Walnego Zgromadzenia 6 kwietnia br. Postanowiono by główne wnioski formułowane na Walnym znalazły miejsce w wystąpieniach izby kierowanych do instytucji państwowych odpowiedzialnych za stan rolnictwa. Zdecydowano także by stanowisko Walnego Zgromadzenia BIR zostało zaprezentowane na Walnym Zgromadzeniu Krajowej rady Izb Rolniczych. Poniżej prezentujemy treść stanowiska Walnego Zgromadzenia BIR.

STANOWISKO BIALSKOPODLASKIEJ IZBY ROLNICZEJ WYRAŻONE PODCZAS OBRAD WALNEGO ZGROMADZENIA IZBY W DNIU 1998.04.06

Uczestniczący delegaci w trakcie obrad dokonali oceny sytuacji w rolnictwie, stwierdzając, że z każdym dniem sytuacja ekonomiczna rolników ulega pogorszeniu. Wynika to zwłaszcza z występujących trudności ze zbytem płodów rolnych, relatywnie niskich cen oferowanych przez zakłady przetwórcze jak również braku interwencjonizmu państwowego. Dodatkowym problemem jest brak troski Państwa o skuteczne oddziaływanie na napływ subwencjonowanej żywności i artykułów przetwórczych z krajów unijnych i z CE-FTA. Brak monitoringu granic powoduje że do Polski napływa wiele produktów i towarów, traci na tym Państwo, gdyż do budżetu nie wpływają należne opłaty. Stwierdzamy brak klarownej polityki rolnej, w wyniku czego występuje nadmierne ubożenie mieszkańców wsi, obniżenie parytetu dochodów ludności wiejskiej. Powinnością Państwa jest tworzenie godnych warunków życia i rozwoju wszystkich obywateli oraz zapewnienie wszystkim dostępności do oświaty. Wobec powyższego wnosimy o podjęcie natychmiastowych działań na forum Parlamentu i Rządu mających na celu poprawę katastrofalnej sytuacji w rolnictwie poprzez:

- podjęcie decyzji o natychmiastowym wstrzymaniu importu zbóż i przetworów zbożowych,
- uruchomienie kredytów preferencyjnych inwestycyjnych udzielanych za pośrednictwem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- zapewnienie udziału przedstawicieli Izby Rolniczej w Radach Nadzorczych Agencji działających na rzecz rolnictwa,
- zapewnienie kredytów preferencyjnych na skup zbóż ze zbiorów 98r,
- wprowadzenie skutecznego monitoringu granic w celu przeciwdziałania napływowi niekontrolowanych dostaw żywności, wyrobów alkoholowych i tytoniowych,

- uruchomienie linii kredytów preferencyjnych zrzeszeniom producentów rolnych,
- dokonanie zbilansowania produkcji rolnej i wprowadzenie limitów produkcyjnych,
- dokonanie nowelizacji ustawy o Izbach Rolniczych w celu zwiększenia kompetencji izb.

Walne Zgromadzenie Białkopodlaskiej Izby Rolniczej apeluje o podjęcie debaty parlamentarnej w sprawie oceny aktualnej sytuacji w rolnictwie w celu podjęcia działań niezbędnych na rzecz poprawy bytu ludzi na wsi.

- Na posiedzeniu Zarząd przygotował również projekt budżetu izby uwzględniający sugestie i uwagi zgłaszane na Walnym Zgromadzeniu BIR.
- Podjęto także uchwałę o zwołaniu Walnego Zgromadzenia Izby w dniu 15 maja 1998 r.

KOMISJA BUDŻETOWA BIR

23 kwietnia odbyło się posiedzenie Komisji Budżetowej BIR, w którym uczestniczył Zarząd Izby. Przedmiotem obrad było wyrażenie opinii o projekcie budżetu przygotowanym przez Zarząd. Wniesiono uwagi by w budżecie uwzględnić dofinansowanie budowy ośrodka dydaktyczno-szkoleniowego w Grabanowie.

KONKURS

Instytut Budownictwa, Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w imieniu Ministerstwa Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej ogłasza konkurs „ZŁOTA WIECHA”

CELE KONKURSU:

- Promocja postępu technicznego, technologicznego i ekonomicznego w budownictwie wiejskim oraz przyspieszenie procesu dostosowania tego budownictwa do wymogów obowiązujących w Unii Europejskiej.
- Poprawa walorów estetycznych osiedli wiejskich.
- Racjonalizacja zagospodarowania stałych i płynnych odchodów zwierzęcych poprzez ich wykorzystanie do celów nawożenia w większym niż dotychczas zakresie.
- Eliminacja niekorzystnych dla środowiska wpływów budownictwa wiejskiego, zwłaszcza inwentarskiego.
- Pomoc w określaniu prawidłowych kierunków badań naukowych w zakresie budownictwa wiejskiego oraz prawidłowym doborze tematyki szczegółowej tych badań.
- Satysfakcjonowanie laureatów konkursu za osobisty wkład w rozwój budownictwa wiejskiego.

Do konkursu mogą być zgłaszane obiekty budownictwa wiejskiego w czterech kategoriach:

- Budynki mieszkalne, usługowe, handlowe, turystyczne oraz łączące te funkcje.
- Budynki inwentarskie wraz z urządzeniami budowlanymi, zwłaszcza w zakresie zagospodarowania odchodów zwierzęcych.
- Inne obiekty budowlane, takie jak: stodoły, uniwersalne magazyny w gospodarstwach rolnych, przechowalnie płodów rolnych, małe przetwornice, baterie silosów, itp.
- Zagrody wiejskie jako całość.

Obiekty zgłaszane do konkursu powinny wyróżniać się:

- poprawnym, nowoczesnym rozwiązaniem funkcjonalnym,
- wydajną i oszczędną technologią chowu, produkcji, przechowywania i magazynowania,
- rozwiązaniami gwarantującymi bezpieczeństwo obsługi i higienę pracy zarówno w samych obiektach jak i w kompleksowym układzie zagrody,
- zastosowaniem tanich, a jednocześnie trwałych i wydajnych urządzeń technologicznych,
- walorami architektonicznymi samych obiektów i ich otoczenia,
- nowoczesnością rozwiązań konstrukcyjnych,
- optymalnym pod względem ekonomicznym i energooszczędnym doбором materiałów budowlanych,
- wykorzystaniem do budowy surowców miejscowych oraz odpadowych.

W zakresie ochrony środowiska obiekty powinny wyróżniać się:

- właściwą utylizacją ścieków i odpadów,
- racjonalnym zagospodarowaniem stałych i płynnych odchodów zwierzęcych,
- właściwym przechowywaniem nawozów mineralnych i środków ochrony roślin.

Wnioski konkursowe mogą być składane przez:

- terenowe organy administracji ogólnej, samorządy lokalne, ośrodki doradztwa rolniczego oraz inne jednostki zainteresowane budownictwem rolniczym,
- osoby indywidualne za pośrednictwem urzędów gminnych, jednostek projektowych, doradztwa rolniczego lub bezpośrednio w sekretariacie konkursu,
- osoby fizyczne będące uczestnikami procesu inwestycyjnego lub zespoły tych osób (inwestorzy, projektanci, wykonawcy, producenci materiałów budowlanych, itp.)

Szczegółowe informacje oraz druki wniosków konkursowych dostępne w biurze Białkopodlaskiej Izby Rolniczej

PROGNOZY

PROGNOZA CEN RYNKOWYCH ZBÓŻ I ŻYWCA WIEPRZOWEGO

W dniu 20 marca br. odbyło się kolejne posiedzenie zespołu niezależnych ekspertów, którego celem było zaktualizowanie prognozy zmian cen rynkowych podstawowych produktów rolniczych w II kwartale br. (opracowanej w grudniu 1997r.) oraz określenie prognozy na III kwartał br.

Według opinii członków tego zespołu, zmiany w poziomie cen rynkowych pszenicy, żyta i żywca wieprzowego mogą kształtować się następująco:

■ Ceny pszenicy i żyta

□ w okresie do nowych zbiorów

Obecnie sytuacja na krajowym rynku zbóż charakteryzuje się pewnym ożywieniem popytu. Wzrasta zainteresowanie zbożami konsumpcyjnymi o dobrych parametrach jakościowych. Zapasy zbóż zgromadzone przez przedsiębiorstwa przemysłu zbożowo-młynarskiego są relatywnie niewielkie. Ich poziom jest obecnie o około 50% mniejszy niż przed rokiem. Szacuje się, że w okresie do nowych zbiorów przedsiębiorstwa te w celu zapewnienia ciągłości przemiałowej będą potrzebowały około 1 mln t zbóż. Oprócz zapasów i bieżącego skupu część tego zapotrzebowania pokryje sprzedaż pszenicy z zasobów ARR.

Będzie także wzrastało zapotrzebowanie na zboże przeznaczone na cele spasanania. Wzrost pogłowia trzody chlewnej, bydła opasowego oraz produkcji drobiarskiej stymulować będzie wzrost popytu na zboże paszowe.

Krajową podaż zbóż zwiększa dodatkowo import, choć jego wielkość jest relatywnie mała. Według szacunkowych danych, od 1 lipca ub.r. do końca lutego br. sprowadzono do kraju około 540 tys. t zbóż, w tym około 290 tys. t kukurydzy i 136 tys. t pszenicy. W porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego sezonu import zbóż jest mniejszy o około 80%. Nie przewiduje się, aby w najbliższych miesiącach nastąpił istotny wzrost importu zbóż.

W takim układzie czynników podażowo-popytowych zarysowuje się lekka tendencja wzrostowa cen zbóż. W lutym br. przeciętna cena skupu pszenicy wyniosła 50,83 zł/dt, a średnia cena żyta ukształtowała się na poziomie 36,19 zł/dt.

Zespół ekspertów przewiduje, że w okresie do końca I półrocza br. będzie się utrzymywał pewien wzrost popytu na zboże, zarówno na cele konsumpcyjne, jak i paszowe. Krajowe zasoby zbóż wskazują jednak na możliwość pokrycia tych potrzeb. W świetle powyższego ceny zbóż w okresie "przednowkowym" będą wzrastały w tempie umiarkowanym.

Według opinii zespołu ekspertów ceny pszenicy w **końcu II kwartału br.** mogą kształtować się na poziomie 52-54 zł/dt, tj. nieco wyższym niż w czerwcu 1997r. Ceny żyta natomiast mogą w **czerwcu br.** wynosić 37-39 zł/dt, tj. niewiele mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

□ w okresie żniw

Ze wstępnych szacunków GUS wynika, że zbożami obsiano blisko 5,0 mln ha, tj. nieco mniej niż przed rokiem. Nieznany jest jeszcze poziom strat związanych z ich przezimowaniem. Określenie wielkości zbiorów zbóż w 1998r. jest w obecnej chwili niezmiernie trudne. Można jedynie zakładać, że powierzchnia zasiewów zbóż jarych będzie zbliżona do lat ubiegłych. Według

opinii ekspertów, na skutek względnego podrożenia środków plonotwórczych i ograniczenia ich stosowania zbiory zbóż w 1998r. mogą być nieco niższe niż przed rokiem. Nie przewiduje się, aby w III kwartale wystąpił istotny wzrost zapotrzebowania na cele konsumpcyjne i paszowe.

W okresie zbiorów ceny zbóż kształtują się przede wszystkim pod wpływem zwiększonej podaży, powodującej spadek cen w porównaniu z ich poziomem sprzed żniw. Ocenia się, że w wyniku planowanych mniejszych zakupów interwencyjnych, w bieżącym roku sezonowy spadek cen będzie większy niż przed rokiem. Dlatego zespół przewiduje, że **pod koniec III kwartału br.** cena skupu pszenicy może kształtować się w granicach 48-51 zł/dt, a żyta 35-38 zł/dt.

■ Ceny żywca wieprzowego

Według danych GUS pogłowia trzody chlewnej na początku stycznia br. ukształtowało się na poziomie 18,5 mln sztuk i było o 4,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub.r., w tym liczebność grup decydujących o poziomie produkcji wieprzowiny w I półroczu br., tj. tuczników i warchlaków, była większa odpowiednio o 5,2% i o 5,8%. Na tej podstawie szacuje się, że produkcja żywca wieprzowego w tym okresie wzrosnie o około 7% w stosunku do notowanego w I półroczu ub.r.

Wysoki poziom cen detalicznych mięsa (wywołany wzrostem cen w III kwartale 1996 i 1997r.) spowodował zmniejszenie spożycia mięsa wieprzowego o około 6% w ciągu minionego roku. Niski popyt konsumpcyjny, przy zwiększającej się podaży, już od października ub.r. skutkował spadkiem cen skupu trzody chlewnej. W lutym br. za 1 kg żywca wieprzowego płacono przeciętnie w skupie 3,76 zł, tj. o 6,5% mniej niż w styczniu br. W porównaniu ze szczytowym poziomem cen we wrześniu ub.r. przeciętna cena w lutym br. była niższa o ponad 12%, ale o około 16% wyższa niż w analogicznym okresie ub.r. W lutym br. po raz pierwszy od roku odnotowano spadek cen zbytu i cen detalicznych wieprzowiny, chociaż wyniósł on zaledwie 1% w porównaniu z poprzednim miesiącem.

W połowie lutego, w celu przeciwdziałania nadmiernemu spadkowi cen skupu trzody chlewnej, Agencja Rynku Rolnego rozpoczęła zakupy półtuszy wieprzowych. Ocenia się, że działania te oraz spodziewane lekkie ożywienie popytu będą hamowały spadek cen skupu żywca wieprzowego w II kwartale. Według opinii zespołu ekspertów w **czerwcu br.** przeciętna cena skupu tego żywca może kształtować się na poziomie 3,60-3,80 zł/kg.

W okresie III kwartału występuje zwykle sezonowy spadek podaży wieprzowiny, wywołujący tendencje do wzrostu cen. Ponadto, na skutek przewidywanego relatywnego obniżenia detalicznych cen mięsa i jego przetworów, można spodziewać się dalszego wzrostu popytu.

Biorąc powyższe pod uwagę eksperci oceniają, że w **wrześniu br.** przeciętna cena skupu żywca wieprzowego może wzrosnąć do 3,90-4,20 zł/kg.

■ Ceny mleka

Biorąc pod uwagę okresowe zmiany w układzie czynników podażowo-popytowych na rynku mleka, w tym zwłaszcza ograniczone możliwości zbytu zwiększonej w okresie letnim produkcji przetworów mleczarskich (masła i mleka w proszku), zespół ekspertów ocenia, że w **końcu I półrocza 1998r.** cena mleka w skupie może kształtować się w granicach 62,00-64,00 zł/hl. Na zbliżonym poziomie, tj. 61,00-64,00 zł/hl, może ona utrzymać się aż do końca III kwartału br.

Źródło: Biuletyn Informacyjny ARR 4(82)

JAK BRONIĆ ROLNICZYCH SPRAW

PLANUJEMY DZIAŁALNOŚĆ NASZEJ GRUPY (cz.2)

Zaplanowanie działalności marketingowej grupy pozwoli nam odpowiedzieć na dwa ważne pytania:

- Co chcemy robić?
- Jak chcemy wykonać?

Żeby jednak móc wykonać analizę ekonomiczną trzeba odpowiedzieć na kilka innych pytań, z których najważniejsze to:

- Czym dysponujemy?
- Czego nam brakuje?

Należy dokładnie określić wszystkie zasoby rzeczowe, finansowe i ludzkie niezbędne do właściwej realizacji zadań.

Planowanie, szczególnie finansowe, nie jest mocną stroną większości grup. Dlaczego jednak jest ono tak ważne? Otóż planujemy przede wszystkim by:

- przekonać się czy końcowy efekt podejmowanych działań będzie nas zadawalał,
- pomóc kierownictwu grupy w bieżącym zarządzaniu,
- pomóc w określeniu kierunków dalszego rozwoju grupy.

Posiadanie planu ułatwi też prezentację grupy na zewnątrz, np. partnerom handlowym, kredytodawcom, itp.

Planując stronę finansową naszej działalności musimy pamiętać o kilku zasadach:

- Plan musi być realny - jeżeli plan ma być podstawą naszego działania i naszego sukcesu musi opierać się na rzeczywistych założeniach i rzeczywistych danych liczbowych (cenach, kosztach, itp.)
- Plan musi być konkretny - musimy kwotowo określić koszty jak i przychody najlepiej rozpisując je na kolejne miesiące i kwartały - pozwoli to nam kontrolować na bieżąco czy uzyskujemy zakładane efekty.
- Plan musi być kompletny - należy dokładnie zaplanować wszystkie elementy zarówno kosztów jak i przychodów, np. zakupując komputer musimy pamiętać o oprogramowaniu, posiadając budynki, budowle, sprzęt musimy dobrze poić koszty ich eksploatacji, podatki oraz amortyzację, itd.
- Plan musi być elastyczny - ponieważ nie możemy przewidzieć wszystkich zdarzeń wpływających na nasze przychody i wydatki, musimy przewidywać możliwość różnych zmian i dostosowań do zmieniającej się sytuacji oraz tworzyć ewentualne rezerwy na nieprzewidziane wydatki.
- Plan powinien odpowiadać naszym aktualnym możli-

wościom - na cóż zda się np. planowanie budowy przechowalni jeśli nie mamy wystarczającej ilości pieniędzy, a kredyt jest nieosiągalny.

Sporządzając analizę finansową naszej działalności musimy pamiętać, że wykonujemy ją przede wszystkim dla siebie, że ma nam ona pomóc w skutecznym działaniu.

Efekty działalności wynikające z przyjętych założeń odzwierciedlane są w postaci trzech podstawowych zestawień finansowych: bilansie, rachunku zysków i strat oraz przepływie środków pieniężnych.

➤ *Bilans jest sprawozdaniem sporządzonym na określony moment, najczęściej na koniec roku, zawierającym zestawienie stanu majątku oraz źródeł jego finansowania.* Składa się on z dwu stron, tzw. aktywów (majątek trwały, zapasy, należności, gotówka) i pasywów (fundusze i kapitały własne, kredyty i pożyczki, zobowiązania wobec innych jednostek oraz wynik finansowy). Podstawową zasadą sporządzania bilansu jest równowaga aktywów i pasywów. Bilans pozwala nam na kontrolowanie i określanie jaki wpływ na stan naszego posiadania ma prowadzona przez nas działalność, pozwala również na określenie bezpiecznych granic zadłużenia i wyliczenie innych wskaźników mówiących o kondycji grupy.

➤ *Rachunek zysków i strat jest zestawieniem przychodów i kosztów prowadzonej działalności. Pozwala określić czy prowadzona działalność przynosi zyski.* Przy sporządzaniu rachunku zysków i strat należy pamiętać, że jest to zestawienie kosztów a nie wydatków. Zgodnie z przepisami o rachunkowości nie wszystkie koszty są wydatkami np. amortyzacja jest kosztem a nie jest wydatkiem, są też wydatki które nie są kosztami np. wydatki inwestycyjne, czy spłata rat kredytów.

➤ *Zestawienie przepływów środków pieniężnych jest sprawozdaniem rejestrującym zmiany stanu posiadanej przez nas gotówki.* W tym przypadku rejestracji podlegają przychody gotówki oraz jej wydatkowanie. Inaczej niż w rachunku zysków i strat nie operujemy tutaj kosztami tylko wydatkami, czyli fizycznie wydawanymi pieniędzmi w danej chwili.

W bieżącej działalności ważne jest by mieć pieniądze na bieżące regulowanie należności, stąd też trzeba zaplanować kiedy dokładnie będziemy regulować swoje zobowiązania i w jakiej wysokości, by zabezpieczyć gotówkę. W praktyce najczęściej jest tak, że przychody mamy tylko w określonym czasie, a wydatki przez cały rok, należy więc zaplanować taką rezerwę by wystarczyła na pokrycie kosztów przez cały rok oraz na wypadek trafienia na nieuczciwego kontrahenta, który nam nie zapłaci.

Sporządzenie dobrej prognozy finansowej nie jest rzeczą łatwą, jednak dobry plan pozwoli nam kontrolować ekonomiczną stronę działalności grupy.

Plan taki mogą przygotować sami członkowie grupy lub można poprosić o pomoc osoby z zewnątrz.

Witold Boguta
Fundacja Spółdzielczości Wiejskiej

CZY NALEŻY BAĆ SIĘ UNII EUROPEJSKIEJ ?

Z uwagi na rozpoczęty proces negocjacji związanych z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej w kilku kolejnych artykułach postaramy się przybliżyć podstawową wiedzę na temat UE oraz kosekwencjach dla naszego rolnictwa jakie niesie członkostwo Polski w Unii.

Czym jest Unia Europejska?

Unia jest formą związku między państwami, którego głównym zadaniem jest organizacja współpracy między krajami członkowskimi i ich mieszkańcami. Najważniejsze cele tego związku to:

- zapewnienie bezpieczeństwa,
- zapewnienie postępu gospodarczego i społecznego,
- ochrona wolności praw i interesów obywateli.

Unia Europejska jest gwarancją demokracji, praw człowieka, prywatnej własności i wolnego rynku. W swojej działalności Unia wspiera się na trzech elementach:

- pierwszy o charakterze gospodarczym to Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS) oraz Europejska Wspólnota Energii Atomowej (EURATOM);
- drugi, to wspólna polityka zagraniczna i dotycząca bezpieczeństwa;
- trzeci, obejmuje sprawy wewnętrzne i wymiar sprawiedliwości.

Państwami założycielskimi Wspólnoty Europejskiej w 1951r. były: Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Niemcy i Włochy, które w Paryżu podpisały traktat powołujący Europejską Wspólnotę Węgla i Stali. Te same państwa w 1957r. traktatem rzymskim powołały Europejską Wspólnotę Gospodarczą (EWG) i Europejską Wspólnotę Energii Atomowej. W 1968r. zaczęła funkcjonować unia celna EWG ze wspólną taryfą celną wobec państw trzecich. Kolejnymi państwami, które przystąpiły do Wspólnoty były: Dania, Irlandia i Wielka Brytania (1973r.), Grecja (1981r.), Hiszpania i Portugalia (1986r.), Austria, Finlandia i Szwecja (1995r).

Do państw stowarzyszonych ze Wspólnotami Europejskimi należą kraje Europy Środkowej i Wschodniej (Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Bułgaria, Rumunia, Litwa, Łotwa, Estonia i Słowenia), kraje Afryki, Karaiby i strefy Pacyfiku oraz Cypr, Malta i Turcja - w sumie 70 państw.

Podstawą współpracy między Polską a UE jest umowa o stowarzyszeniu Polski ze Wspólnotami Europejskimi i ich Państwami Członkowskimi, zwana Układem Europejskim. Wszedł on w życie 1 lutego 1994r. W układzie tym stwierdzono, że końcowym celem Polski jest członkostwo we Wspólnocie.

Korzyści wynikające z członkostwa Polski w Unii Europejskiej.

Korzyści te mają charakter polityczny, gospodarczy i społeczny.

■ Korzyści polityczne to przede wszystkim zacieśnienie związków Polski z resztą Europy na trzech poziomach: indywidualnym, lokalnym i regionalnym. Nasz udział w działalności instytucji UE zwiększa bezpieczeństwo obywateli i państwa.

■ Korzyści gospodarcze polegać będą na udziale w Wewnętrzny Rynku Unii, ze swobodą przepływu towarów, usług, ludzi i kapitału oraz dostępie do funduszy strukturalnych, napływu inwestycji i nowych technologii. Integracja z Unią umożliwi także swobodne podróżowanie (bez kontroli granicznej), osiedlanie się i podejmowanie pracy na terytorium państw członkowskich.

■ Korzyści natury społecznej to wyższa jakość życia oraz szansa na zbliżenie Polski do standardów europejskich w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego, pracy, zdrowia i edukacji. Do poprawy warunków życia ludzi przyczyni się wdrożenie europejskich norm ekologicznych. Poprawę efektywności gospodarowania zapewni stosowanie nowoczesnych technologii, racjonalizujących zużycie surowców i energii. Korzyści społeczne będą także wiązały się z przystąpieniem Polski do Karty Podstawowych Praw Społecznych Pracowników (tzw. Karty Socjalnej).

Dażenie Polski do członkostwa w UE wymaga utrzymania kierunku reform gospodarczych mających na celu utworzenie sprawnej gospodarki rynkowej. Wymaga też uporządkowania prawa gospodarczego oraz przekształceń organizacyjnych, własnościowych i restrukturyzacyjnych. Celem Polski jest uzyskanie pełni praw członkowskich a zatem udział we wszystkich obszarach integracji, w tym w Unii Gospodarczej i Walutowej. Dostosowanie różnych dziedzin naszej gospodarki do wymogów Unii jest już zaawansowane. Nie ulega jednak wątpliwości, że problemy integracji w sektorze rolnictwa, ochrony środowiska i finansów wymagają przyjęcia długotrwałych strategii dostosowawczych.

Procesy dostosowawcze wspierane są pomocą finansową w ramach programu PHARE. Liczymy także na to, że przed uzyskaniem członkostwa w Unii skorzystamy ze specjalnych funduszy, które pozwoliłyby przyspieszyć ten proces. Od momentu wstąpienia do Unii Polska będzie uprawniona do korzystania z pomocy rozwojowej w ramach funduszy strukturalnych. Zadaniem tych funduszy jest łagodzenie dysproporcji w zakresie poziomu życia ludności, infrastruktury regionalnej i zatrudnienia. Stając się członkiem UE Polska będzie korzystała z tej formy pomocy podobnie jak np. Grecja, Hiszpania, Portugalia czy Irlandia.

Program Pomocy PHARE

PHARE jest programem pomocy finansowej dla 11 państw Europy Środkowej i Wschodniej (Albanii, Bułgarii, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Polski, Rumunii, Słowacji, Słowenii i Węgier). PHARE udostępnia środki finansowe na wspieranie procesu przemian gospodarczych i umacnianie systemu demokratycznego w tych krajach. Program polega na transferze doradztwa, szkolenia i nowych instytucji a także

na pomocy inwestycyjnej w formie dotacji kapitałowych, gwarancji kredytowych, linii kredytowych i funduszy na rozwój infrastruktury.

Do dziedzin priorytetowych w programie pomocy należą:

- rozwój sektora prywatnego i wspierania przedsiębiorstw;
- restrukturyzacja rolnictwa;
- oświata;
- ochrona zdrowia;
- współpraca transgraniczna;
- szkolenia i badania naukowe;
- rozwój infrastruktury w zakresie energetyki, transportu, telekomunikacji i ochrony środowiska.

W ciągu pierwszych pięciu lat działania (do końca 1994r.) program PHARE przeznaczył na pomoc dla 11 wymienionych krajów sumę 4,28 mld ECU. Najwięcej środków było przekazanych do Polski, Węgier i Rumunii. W latach 1990-95 Polska otrzymała ponad 1 mld ECU. Także w latach 1995-99 dla naszego kraju jest przewidziana kwota ponad 1 mld ECU (1ECU = 3,7 PLN).

Koszty przystąpienia do Unii.

Polska musi ponieść koszty transformacji gospodarczej, które właściwie nie są ceną członkostwa w Unii, lecz wynikają z wieloletniego zapóźnienia w rozwoju naszej gospodarki. Koszty te Polska będzie musiała ponieść niezależnie od tego czy przystąpi do Unii, czy też nie. Natomiast korzyści ekonomiczne wynikające z integracji wielokrotnie przewyższą koszty związane z dostosowaniem do członkostwa w Unii.

Pojęcie kosztów dostosowawczych nie jest jednoznaczne, np. to co dla jednych będzie kosztem politycznym, związanym z przeniesieniem części uprawnień państwa na rzecz instytucji UE, dla innych będzie zyskiem w postaci współudziału w procesach decyzyjnych Unii. Koszty ekonomiczne związane z dostosowaniem i restrukturyzacją gospodarki dają w perspektywie korzyści wynikające z jej modernizacji oraz wzrost efektywności i konkurencyjności.

Co zyska Unia przyjmując Polskę do swego grona?

Po włączeniu Polski do struktur europejskich zostanie przełamany stary „jaltański” porządek w Europie na czym zależy również Unii Europejskiej. Wzrasta obecnie świadomość, że tylko w pełni zintegrowana Europa będzie w stanie sprostać konkurencji USA i Japonii, Chin oraz „tygrysów azjatyckich” (Korei Płd., Tajlandii, Singapuru). Polska jako największy kraj spośród oczekujących na przyjęcie do Unii, jest widziana jako duży rynek nie tylko w wymiarze handlowym, ale także kapitałowym i inwestycyjnym, o stabilnej sytuacji polityczno-gospodarczej. Kraj nasz może też odgrywać ważną rolę w handlu UE z obszarem WNP. Ponadto przedstawiamy dla Unii duży kapitał ludzi dobrze wykształconych, gotowych sprostać wymaganiom współczesnego rynku oraz nowoczesnych technik i technologii produkcji.

Wiesława Ciechanowska
Źródło: Poradnik Gospodarski 3/98

K R E D Y T Y

NOWELIZACJA ZASAD UDZIELANIA KREDYTÓW INWESTYCYJNYCH

Biorąc pod uwagę ograniczoną ilość środków finansowych, przeznaczonych na dopłaty do oprocentowania kredytów inwestycyjnych, jakimi będzie dysponowała Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w 1998 roku w porównaniu z rokiem ubiegłym oraz wynikającą z tego faktu konieczność racjonalnego ich wykorzystania, zaistniała potrzeba znowelizowania obowiązujących zasad udzielania kredytów w ramach funkcjonujących ośmiu linii kredytowych.

Nowelizacja ta związana jest z potrzebą skierowania wszystkich dostępnych środków na realizację nakładów inwestycyjnych, bezpośrednio związanych z produkcją rolniczą.

Uściślono stanowisko Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w kwestii możliwości przeznaczenia kredytów preferencyjnych udzielanych w ramach funkcjonujących linii na sfinansowanie zakupu używanych maszyn i urządzeń rolniczych. Zakup używanych maszyn i urządzeń rolniczych za kredyt z dopłatą Agencji do oprocentowania jest możliwy wyłącznie w przypadku sprzętu wyprodukowanego nie wcześniej niż trzy lata przed datą zakupu, który jest przedmiotem obrotu z zastosowaniem preferencji państwowych po raz pierwszy.

Zgodnie ze stanowiskiem zajęтым przez Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, uściślone zostały warunki, jakie muszą spełnić producenci mleka ubiegający się o kredyt w ramach branżowego programu restrukturyzacji i modernizacji mleczarstwa, dotyczące uzyskania minimum sprzedaży mleka rocznie oraz posiadania lub utworzenia minimalnego stada krów.

Kredyt udzielany w ramach branżowego programu restrukturyzacji i modernizacji mleczarstwa będzie udzielany nie tylko producentom i przetwórcom mleka, ale również firmom tworzącym laboratoria oceny mleka.

Uściślona została także możliwość przeznaczenia kredytu na zakup gruntów rolnych, który może zostać obecnie udzielony na zakup gruntów w celu utworzenia nowego gospodarstwa rolnego o powierzchni nie mniejszej od średniej w danym województwie określonej na podstawie danych GUS. Kredyt ten można uzyskać również w celu powiększenia gospodarstwa rolnego mającego powierzchnię ogólną co najmniej 1 ha.

Zgodnie z zasadami udzielania kredytów z dopłatą do oprocentowania ze środków ARiMR, jednym z podstawowych warunków, który każdy kredytobiorca musi spełnić jest zgromadzenie odpowiedniego udziału własnego. Za udział własny kredytobiorcy przy realizacji inwestycji przyjęto:

- wartość posiadanych nieruchomości, które wykorzystywane będą bezpośrednio do realizacji przedsięwzięcia objętego kredytem,
- zgromadzone przez inwestora na rachunku bankowym środki pieniężne przeznaczone na realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego,
- wartość zgromadzonych materiałów, które wykorzystane będą bezpośrednio do realizacji przedsięwzięcia objętego kredytem,
- koszty dokumentacji projektowej.

W dalszym ciągu ostatecznej oceny udziału środków własnych kredytobiorcy będzie dokonywał bank zawierający umowę kredytową.

Źródło: Rolnictwo 14(429)

SPRAWNIK RADZI

CHARAKTER PRAWNY UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO

Użytkowanie wieczyste jest instytucją prawa cywilnego i powstało w wyniku poszukiwania prawnej formy korzystania z gruntów państwowych w celu zaspokojenia potrzeb społecznych w szczególności w zakresie budownictwa.

Jej istota polega na tym, że grunty stanowiące własność Skarbu Państwa, a położone w granicach administracyjnych miast oraz grunty położone poza tymi granicami, lecz włączone do planu zagospodarowania przestrzennego miasta i przekazane do realizacji zadań jego gospodarki, a także grunty stanowiące własność gmin lub ich związków mogą być oddawane w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym (art. 232 Kodeksu cywilnego).

Oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste następuje na okres dziewięćdziesięciu dziewięciu lat. W wypadkach wyjątkowych, gdy cel gospodarczy użytkownika wieczystego nie wymaga oddania gruntu na dziewięćdziesiąt dziewięć lat, dopuszczalne jest oddanie gruntu na okres krótszy, co najmniej jednak na lat czterdzieści. W ciągu ostatnich pięciu lat przed upływem zastrzeżonego w umowie terminu wieczysty może żądać jego przedłużenia na dalszy okres od czterdziestu do dziewięćdziesięciu dziewięciu lat. Odmowa przedłużenia jest dopuszczalna tylko ze względu na ważny interes społeczny.

Do oddania gruntu Skarbu Państwa lub gruntu należącego do gmin bądź ich związków w użytkowanie wieczyste stosuje się odpowiednio przepisy o przeniesieniu własności nieruchomości. Przepisy te stosuje się również do przeniesienia użytkownika wieczystego.

Umowa o przedłużenie wieczystego użytkowania powinna być zawarta w formie aktu notarialnego.

Oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste i przeniesienie tego prawa w drodze umowy wymaga wpisu w księdze wieczystej.

Oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste następuje w drodze przetargu lub w drodze bezprzetargowej stosownie do postanowień ustawy o gospodarce nieruchomościami.

W umowie, oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste ustala się na okres użytkowania wieczystego zależnie od celu, na który nieruchomość gruntowa zostaje oddana oraz określa się sposób korzystania z nieruchomości. W umowie tej ustala się sposób i termin jej zagospodarowania, w tym termin zabudowy zgodnie z celem, na który nieruchomość gruntowa została oddana w użytkowanie wieczyste. Jeżeli sposób zagospodarowania nieruchomości gruntowej polega na jej zabudowie, ustala się termin rozpoczęcia lub termin zakończenia zabudowy. Za rozpoczęcie zabudowy uważa się wybudowanie fundamentów, a za zakończenie zabudowy wybudowanie budyn-

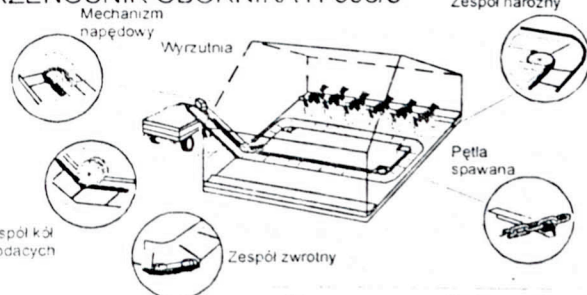

PRZEDSIĘBIORSTWO
PRODUKCYNO - USŁUGOWO - HANDLOWE

METAROL Sp. z o.o.

ul. Stary Lubin 16c, 59-300 Lubin,
tel. 076/84 15 102; 84 21 100 fax 076/844 44 30

PRZENOŚNIK OBORNIKA H-608/3

Produkujemy również
zestaw modernizacyjny
do Przenośnika typu H-608
(zestaw rolek zamiast kół zębatach)

Typ:	Zgarniatkowy o ruchu ciągłym
Wydajność:	6 ton/h
Napęd elektryczny:	silnik: 2,2 kW 1400 obr/min
Typ łańcucha:	owalno - ogranowy
Rozstaw zgarniaczek:	640 mm
Max. długość łańcucha:	120 m
Prędkość ruchu łańcucha:	0,135 m/s
Krotność usuwania obornika:	2-3 razy na dobę

OFERUJEMY TAKŻE PRZENOŚNIK OBORNIKA PŁYNNEGO H-611 i H-612

ku w stanie zamkniętym. Termin zabudowy na wniosek użytkownika wieczystego może być przedłużony, jeżeli nie mógł być dotrzymany z przyczyn niezależnych od użytkownika. W razie niedotrzymania ustalonych terminów zagospodarowania nieruchomości gruntowej kierownik urzędu rejonowego lub zarząd gminy mogą wyznaczyć termin dodatkowy. W przypadku niedotrzymania terminów wyżej opisanych, mogą być ustalone dodatkowe opłaty roczne obciążające użytkownika wieczystego, niezależnie od opłat z tytułu użytkowania wieczystego.

Jeżeli przedmiotem umowy o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste jest nieruchomość wpisana do rejestru zabytków, przy określaniu sposobu korzystania z tej nieruchomości można nałożyć, w razie potrzeby, na nabywcę obowiązek odbudowy lub remontu położonych na niej zabytkowych obiektów budowlanych w terminie określonym w umowie.

Postanowienia umowy o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste dotyczące sposobu korzystania z tej nieruchomości podlegają ujawnieniu w księdze wieczystej.

Oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej zabudowanej następuje z równoczesną sprzedażą położonych na tej nieruchomości budynków i innych urządzeń.

cdn.

Porady Prawne
udzielane są w Biurze
Białkopodlaskiej Izby Rolniczej
w każdą środę
od 12.00 do 14.00

Porad udziela:

Radca Prawny

Bożena Bilkiewicz - Bańka